

УДК 338.48

ІННОВАЦІЇ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Олена Юрченко

*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
пл. Свободи, 4, м. Харків, Україна, 61022,
e-mail: svetalaros@mail.ru*

Розглянуто інновації в розвитку готельного бізнесу на сучасному етапі. Показано основні готельні мережі у країнах світу, найбільші готельні гіганти. Охарактеризовано нові напрями в будівництві готелів. Виявлено особливості розвитку готельного господарства в Україні. Готельне господарство світу розвивається швидкими темпами, багато в чому завдяки впровадженню інновацій. Перспективним напрямом розвитку готельних послуг є створення готельних мереж. В Україні з її значним природним та історико-культурним потенціалом туристська інфраструктура, у тім числі й забезпеченість готелями, ще не задовольняє потреб туристів. Недостатньо впроваджено новітніх досягнень світу в сфері готельного бізнесу.

Ключові слова: готель, готельний бізнес, готельні мережі, міжнародні готельні оператори.

Готельний бізнес – один з базових і динамічних секторів туризму, що завжди безпосередньо впливає на нього. Він сприяє розвитку туристських потоків, інтернаціоналізації капіталу, перерозподілу доходів між країнами, росту зайнятості населення й, зрештою, його добробуту.

Готельне господарство світу розвивається швидкими темпами, багато в чому завдяки впровадженню інновацій. Перспективним напрямом розвитку готельних послуг є створення готельних мереж.

В Україні з її значним природним і історико-культурним потенціалом туристська інфраструктура, у тім числі й забезпеченість готелями, ще не задовольняє потреб туристів. Недостатньо впроваджено новітніх досягнень світу в сфері готельного бізнесу.

Дослідженню розвитку готельного господарства, готельних мереж присвячено праці таких закордонних учених, як: О. О. Балашова, М. Вудроу, Г. Клікет, А. Майлер, Р. Мартін, Я. Мюррей, М. І. Кабушкін, В. С. Новіков, Б. Сміт, Р. Розенберг та І. Рикова. Також різні аспекти розвитку ринку готельних послуг вивчали вітчизняні вчені: Г. А. Андрощук, Л. О. Іванова, Т. В. Буряк, Г. Я. Круль, М. П. Мальська, О. Ф. Моргун, І. Г. Пандяк, П. Р. Пуцентейло, С. В. Скибинський та А. В. Цірат. Однак готельний бізнес постійно розвивається. Для залучення туристів використовують нові методи керування й технології обслуговування у секторі розміщення. Отож вивчення інноваційних підходів у готельному господарстві світу актуальне й для нашої країни.

Мета статті – розкрити основні інноваційні підходи в розвитку готельного

господарства світу й України на сучасному етапі.

Готельний бізнес останніми десятиліттями значною мірою змінився в результаті впровадження інновацій. Основними тенденціями його розвитку є: 1) утворення міжнародних готельних ланцюгів; 2) поглиблення спеціалізації готельних закладів; 3) розвиток мережі малих підприємств; 4) введення комп'ютерних технологій.

Європейський ланцюг Cesar Ritz вважають першим готельним ланцюгом світу, однак найшвидшими темпами відбувався процес створення ланцюгів у США. Упродовж 1950–1960 років успішно почали розвивати свою діяльність найбільші готельні ланцюги світу. У цей час готельні ланцюги є в багатьох країнах світу: США – Best Western International, Choice International, Holiday Hospitality, Marriott Hotels, ITT Sheraton; Франція – Accor, Club Mediterrance; Великобританія – Forte Hotels, Hilton International; Іспанія – Sol-Melia; Гонконг – New World Renaissance, Shangri-La, Mandarin Oriental; Японія – Prince Hotels, Tokyo Hotel Group; ПАР – Protra Hotels and Inns, Karos Hotels; Ефіопія – National Hotels Corporation; Мексика – Grupo Posadas de Mexico, Grupo Situr; Куба – Cubatur; Бразилія – Othon Hotels [17].

Уже 2012 р. у світі налічували понад 16 млн готелів. З них кожен 4-й належить до певної мережі. Десятку найсильніших відомих готельних гігантів утворюють: Intercontinental Hotels Group (IHG), Hilton Worldwide, Marriott International, Wyndham Hotel Group, Accor Group, Choice Hotels International, Starwood Hotels and Resorts, Best Western, Home Inns (+Motel 168), Carlson Rezidor Hotel Group [17]. Понад 1/4 усіх готельних номерів мають марки 50-ти провідних глобальних компаній [13, с. 147].

На початку 1990-х років американська готельна індустрія стала впроваджувати новий вид фінансування – ділову корпорацію, що розділило права володіння й керування та спричинило до появи двох типів фахівців: власників готелів, що займаються бізнесом, і адміністраторів, що організують приймання та обслуговування клієнтів.

Готельна індустрія, як і транспортні галузі, стала консолідуватися шляхом злиттів, придбань і створення різних партнерських союзів. Наприклад, Home Inns, одна з провідних бюджетних готельних ланцюгів Китаю, 2007 р. придбала свого конкурента Top Star для посилення ринкової частки компанії завдяки розширенню клієнтської бази на місцевому ринку. У результаті мережа Home Inns стала налічувати 330 об'єктів для розміщення у понад 80-ти містах країни [5]. Подальший «прорив» китайської мережі готелів Home Inns спостерігали 2011 р. Після придбання Motel 168 на загальну суму 470 млн дол. США, компанія увійшла в десятку лідерів індустрії, потіснивши Carlson Rezidor Hotel Group, а компанія Hyatt Hotels і зовсім вийшла з «топ 10» [10; 22].

Наприкінці 70-х років в Японії з'явилися капсульні готелі площею 2 м². Грін Плаза Сіндзюку в Токіо (660 номерів) вважають найбільшим готелем цього типу. Капсульні готелі в Європі відрізняються великими розмірами і схожі на каюти круїзних лайнерів. Наприклад, у готелях Yotels їхня площа становить близько 10 м² (мережа охоплює аеропорти «Гатвік» і «Хітроу» в Англії, «Схіпхол» в Амстердамі, готель на Таймс-сквер у Нью-Йорку). Номерний фонд поділяють на категорії *standard* і *premium*, а в *premium twin* може розміститися сім'я з дитиною. У кожному

номері є ергономічне робоче місце, Wi-fi, телевізор. Гості в Нью-Йоркському Yotel реєструються самостійно за допомогою електронних стійок. Капсульні готелі відкрили в Росії в аеропорту Шереметьєво («Східний Експрес» – 66 номерів площею від 7,5 до 22 м²), Midland Sheremetyevo в Хімках Московської обл. (номери від 10 м² до 15 м²), Сліпбокс у центрі Москви (46 двомісних кабін і 10 одномісних), виконаний у футуристичному стилі [9].

Новою тенденцією розвитку сектору розміщення є будівництво доволі незвичайних і екстравагантних готелів світу, щоб викликати цікавість і прагнення на власному досвіді зазнати незвичайних відчуттів. Такі готелі розташовані в неймовірних місцях і умовах: у стародавніх замках, монастирях і соборах; у бочках, на зразок житла Діогена (Німеччина, Нідерланди); у підземних бункерах; у колишніх в'язницях; на даху музею (Франція); у сніжних будиночках-іглу й будинках, повністю побудованих з льоду; в індійських вігвамах (США, Канада, Болівія, Венесуела, Коста-Рика); у печерах, у дуплах і будиночках на деревах, під водою й у будиночках з кам'яної солі (Болівія); у фортецях, вітряних млинах, на маяках; у будинку-унітазі (Південна Корея); на шхуні, вмороженій у лід за Полярним колом (Норвегія); у вертольотах (Швеція, США); у поїздах.

Одним з найвідоміших готелів, створених під знаком «дивакуватості», вважають Dog Bark Park Inn, відкритий 1997 р. у місті Cottonwood (США/Айдахо) в 5 км від The Monastery of St. Gertrude & Historical Museum. Будинок виконаний у формі собаки, а номери мають два поверхи. У собачій морді розташована невелика спальня, де, на думку відвідувачів, спиться дуже добре. Для гостей тут пропонують різні майстер-класи з випічки хліба, варіння мила, поліпшення своїх навичок фотографа та навіть складання бізнес-плану.

Єдністю природи й людини вирізняється готель The Giraffe Manor, типовий зразок англійської архітектури, розташований у передмісті кенійської столиці Найробі на території притулку для жирафів. Це єдине місце у світі, де можна насолодитися захоплюючою процедурою годівлі й фотографування жирафа, снідаючи за столом.

Справжнім викликом стандартам є готель Huvafen Fushi («Острів мрії»), відкритий 2004 р. на острові Накачафуші (Мальдіви). Це перший у світі готель, частина приміщень якого розташована під водою, підводний спа-курорт, що налічує комфортабельні надводні бунгало й бунгало, розташовані на пляжі. Кожен будиночок, що поєднує стиль мінімалізму та екзотику Мальдівів, обладнаний сучасною технікою, має свій прісноводний басейн; деякі будиночки мають приватні пляжі [19].

Загалом ці й інші приклади засвідчують, що фантазія творців найрізноманітніших і дивних готелів безмежна, щоб залучити туристів.

Інший напрям – створення панорамних готелів. Сьогодні власникам готелів складно переконати вимогливих клієнтів у винятковості свого готелю, що пропонує певний рівень обслуговування та різноманітність послуг. Отож деякі готельєри вигадали новий вид послуг – відвідати бари, ресторани й навіть плавальні басейни, розташовані в мегаполісах на дахах великих готелів, де туристи також можуть насолоджуватися панорамним оглядом міських околиць.

Фахівцями турбізнесу складено список з п'ятнадцяти готелів, на даху яких з висоти пташиного польоту відкриваються незабутні панорами. До них належать

готелі: Jumeirah Beach (Дубай, ОАЕ), Lebua at State Tower (Бангкок, Таїланд), Hotel de Rome (Берлін, Німеччина), Bairro Alto (Лісабон, Португалія), Ritz-Carlton (Москва, Росія), NH Parque Central (Гавана, Куба), Gansevoort (Нью-Йорк, США), Grand Hotel Central (Барселона, Іспанія), U Prince (Прага, Чехія), Terrass (Париж, Франція) та ін. [14].

До 2014 р. заплановано побудувати такі футуристичні й фантастичні готелі світу: Apeiron Hotel (Дубай, ОАЕ) вартістю 350 млн дол. США; підводний курорт Crescent Hydropolis Underwater Resort (Дубай, ОАЕ) вартістю 300 млн фунтів. У Сонгджянге (Китай) заплановано будівництво готелю Waterworld Hotel, в Абу-Дабі (ОАЕ) – The Best Diamond Ring Hotel, на Фіджі – підводний курорт The Poseidon Undersea Resort і т. д. Можливо, до 2050 р. на Місяці побудують Lunatic Hotel [20].

Поряд із традиційними повносервісними готелями останнім часом з'являються спеціалізовані готелі зі скороченим набором пропонованих послуг. Вони орієнтовані на обслуговування певного сегмента туристського ринку: наприклад, на туристів, які приїхали на конгреси, виставки, ярмарки, грати в гольф, кататися на лижах, займатися кінним спортом і т. п.

Мережу туристських підприємств сектору розміщення України активно формували наприкінці 70-х – протягом 80-х років ХХ ст. Причому здебільшого готелі, мотелі, кемпінги, санаторії, бази відпочинку й туристські бази будували за проектами, що не відповідали міжнародним стандартам. Наприклад, за європейськими стандартами номерний фонд готелів повинен налічувати 70–80 % одномісних номерів з одним великим ліжком, а в українських готелях, побудованих ще в радянський час, доволі багато двомісних номерів. Окрім того, загальна площа номера не досягає прийнятих у Європі 30 м² у багатьох готелях відсутні суспільні зони (фойє, холи), конференц-зали, фітнес-центри, кондиціонери, підземні гаражі і паркінги, звичні для іноземних туристів. Інтенсивна їхня експлуатація у 60–80-х роках, несвоєчасні капітальні й поточні ремонти спричинили до значного зношування і будинків, і їхнього оснащення [11].

У 90-ті роки у зв'язку з реконструкцією, капітальним ремонтом і закриттям деяких готелів їхня кількість скорочувалася аж до 2004 р., а з 2005 р. спостерігається їхнє збільшення. Зміна кількості номерів у готелях, а також житлової площі їхніх номерів відбувалися стрибкоподібно. Проте з 2002 р. спостерігали стабільний ріст цих показників (табл. 1).

У зв'язку з підготовкою до Євро–2012 кількість підприємств готельного типу 2012 р. збільшилася до 3 145, що становило 52,1 % від загальної кількості колективних засобів розміщення. Однак за часткою місць (28,0 %) цей сектор розміщення значно поступається спеціалізованим засобам розміщення (72,0 %), проте перевершує за кількістю розміщених у них (63,1 %) [7].

Кількість показників, за якими в Україні визначають «зірковість» готелів, становить 134. Однак існуюча система сертифікації не відповідає європейській, що іноді приводить до завищення категорії. Насамперед це стосується готелів, побудованих у радянський час, які навіть з урахуванням ремонту й реновацій часто не відповідають заявленому рівню. Такий сегмент готелів намагається збільшити рентабельність, яка в цій групі становить 3–15 %, шляхом подвійних і потрійних

тарифів: окремі ціни для громадян України, країн СНД, іноземців [11]. Отож вартість проживання в готелях для іноземних гостей штучно завищена й за співвідношенням ціни і якості майже в 1,5 раза перевищує ціни західних готелів того ж класу [16]. Водночас, на думку керівника проектного департаменту «НСМ Group» Ю. Тація, класифікація готелів, побудованих у великих містах за останні роки, здебільшого відповідає міжнародним стандартам, однак чимало готелів в Україні взагалі не сертифіковано [4]. До кінця 2012 р. 181 готель одержав свідоцтво про встановлення категорії, у тім числі 11 готелів – 5*, 39 – 4*, 105 – 3*, 19 – 2*, 7 – 1*.

Таблиця 1

Готелі та інші місця для тимчасового проживання [7]

Рік	Кількість підприємств готельного типу	Кількість номерів	Житлова площа всіх номерів, тис. м ²
1995	1 396	62 360	1 032,3
1996	1 368	60 601	999,9
1997	1 375	58 464	1 002,1
1998	1 328	55 487	1 010,7
1999	1 326	51 450	948,7
2000	1 308	51 012	949,1
2001	1 258	49 966	947,9
2002	1 254	51 107	977,0
2003	1 218	50 412	997,8
2004	1 192	50 414	1 012,2
2005	1 232	51 686	1 072,4
2006	1 269	53 645	1 120,2
2007	1 420	62 165	1 313,6
2008	1 595	71 580	1 508,4
2009	1 684	76 019	1 624,6
2010	1 731	79 833	1 700,6
2011	3 162	–	–
2012	3 145	–	–

Упродовж 2008–2012 рр. відкрито 126 побудованих і відреставрованих засобів розміщення на території міст і областей, що приймали Чемпіонат Євро–2012 (загалом номерів – 6 878). Це зокрема: 2008 р. – 20 готелів (639 номерів), 2009 р. – 17 готелів (1 138), 2010 р. – 21 (468), 2011 р. – 21 (1 351), 2012 р. – 47 (3 282) [8]. За даними компанії «Соцмарт», 2011 р. в Україні будували, реконструювали й проектували понад 430 готелів. Значна їхня частка відповідала рівню 3–5 зірок. З них майже 1/4 готелів – столичні. Потім у порядку зменшення йде Львівська область, інші міста Євро–2012, а також великі обласні центри [1].

Близько 80 % проживаючих у готелях України – це бізнес-туристи й відряджені, у той час як за кордоном здебільшого клієнтами є туристи. Після проведення Євро–2012 завданням готельєрів стало збереження рентабельного навантаження номерів, адже екскурсійний туризм не надто розвинений. Найважча ситуація склалася серед готелів категорії чотирьох і п'яти зірок. Хоча в зону ризику також потрапили готелі категорії дві й три зірки, які не можуть запропонувати ціну, що відповідають

якості обслуговування. Тільки за проведення диференціації вартості номерів можливе наповнення готелів на належному рівні разом з найвищим рівнем доходу. Багато готелів після чемпіонату повернулося до колишніх розцінок і організувало спеціальні тарифи для туроператорів. Мережеві готелі стали просувати привабливі для туристів місця в країні, створивши проект «Подорожуємо Україною». Активну рекламу серед потенційних клієнтів розгорнули власники хостелів.

Проблему підвищення рентабельності функціонування готелів неможливо вирішити самостійно. Отож готельєри планують разом з туроператорами розробити національну туристську маркетингову програму на 2013–2015 рр. Рішенню проблеми сприятиме створення при Держтуризмкурорті групи з розвитку туризму та курортів до 2022 р. [6].

Однією з головних проблем, що перешкоджають росту готельного бізнесу в Україні, є високий рівень оподаткування та відсутність чіткої програми інвестування в будівництво нових готелів і реконструкцію вже існуючих, значна частка яких не відповідає світовим стандартам надання готельних послуг.

У готельного бізнесу істотні строки окупності – близько 7–12 років. Уся його індустрія вимагає підтримки від уряду держави, який стурбований станом справ у готельному бізнесі країни. Це проявилось в новій редакції Податкового кодексу. Готелі п'яти-, чотири- і тризіркових категорій не обкладатимуть податком на прибуток на строк до 10 років, якщо прибуток становитиме від 50 % при здачі номерів. Раніше податкові привілеї були доступні готелям, у яких мінімальний прибуток від здачі номерів становив 75 % від усього доходу організації. Суми, звільнені від податку, повинні скеровувати на цільове фінансування – переустаткування, збільшення кількості надаваних послуг, повернення кредитів і впровадження нових [15].

Зниження податкового навантаження й можливість кредитування можуть залучити нових гравців на ринок готельних послуг. Для успішного розвитку готельного бізнесу також необхідно надавати пільги на подібні до готелів місця розміщення, а також створити фінансову мотивацію для одно- та двозіркових готелів на підвищення їхньої категорії.

Розвиток готельного господарства як в Україні, так і у світі загалом провадять з урахуванням екологізації, з використанням сучасного устаткування, новітньої техніки й новітніх технологій, у тому числі інформаційних, ефективних і надійних систем захисту.

Готелі будують сьогодні як комплекси з розміщенням додаткових послуг для приїжджих за наявності певної кількості комплементарних послуг. Причому враховують особливості навколишнього ландшафту й необхідність його збереження, природно-кліматичні чинники (температура й вологість повітря, кількість опадів, інсоляція, швидкість і напрям вітру і т. д.). Архітектурне, конструктивне і планувальне рішення будинку необхідно поєднувати з доступністю в ціні й забезпеченістю економічності його експлуатації [4].

Зразком екологічної архітектури є натуральний еко-готель, розташований у лісовій зоні неподалік від річки Орель (30 км від Дніпропетровська). Для його будівництва використали екологічно чисті матеріали: дерево, глину, очерет. Форми будиночків не містять гострих кутів, а меблі зроблені з дерева. Молодий яблуневий

сад є самобутньою деталлю цього проекту [12].

Сьогодні на готельному ринку в різних містах України вже успішно функціонують 9 міжнародних операторів зі своїми брендами (табл. 2)

Таблиця 2

Міжнародні готельні оператори, які функціонують в Україні [3]

Оператор, бренд	Рік	Кількість зірок	Номерний фонд	Місце розташування
Rixos, PRYKARPATTYA	2005	5	769	м. Трускавець
Rezidor, Radisson Blu Kyiv	2005	4	255	м. Київ
Rezidor, Radisson SAS Alushta	2006	4	63	м. Алушта
Hyatt, Hyatt Regency Kiev	2007	5	234	м. Київ
IHG, Inter Continental Kiev	2009	5	272	м. Київ
Best Western International	2009	3	106	м. Севастополь
Accor, IBIS	2011	3	212	м. Київ
Wyndham Hotel Group, Ramada Donetsk	2011	3	165	м. Донецьк
Four Points by Sheraton, Starwood Hotel Group	2011	4	164	м. Запоріжжя
Rezidor, Radisson Blu Resort, Bukovel	2012	4	252	Івано-Франківська обл.
Wyndham Hotel Group, Ramada Lviv	2012	3	103	м. Львів
Wyndham Hotel Group, Ramada Encore Kiev	2012	3	264	м. Київ
IHG, Holiday Inn Kiev	2012	4	208	м. Київ
Park INN by Radisson Donetsk	2012	4	171	м. Донецьк
Fairmont Raffles Hotel International, Fairmont Grand Hotel Kiev	2012	5	258	м. Київ
Rezidor, Radisson Blu Hotel Kiev Podil	2013	4	164	м. Київ

Міжнародні готельні оператори розглядають український ринок як перспективний. У їхніх планах до 2015 р. – будівництво в Україні таких готелів: Hilton 5* (Hilton International) на 257 місць; Swissotel 5* (Fairmont Raffles Hotel Group) – 513 місць; Sofitel 5* (Accor Group) – 576 місць; Crown Plaza 4* (Inter Continental Hotel Group) – 225 місць; Renaissance Marriot 4* (Marriot Hotel International) – 178 місць; Sheraton Kiev Olympysky Hotel 5* (Starwood&Resorts Worldwide Inc.) – 196 місць [21].

Крім того, Компанія Starwood Hotels & Resorts Worldwide Inc. оголосила про заплановане відкриття готелю Aloft Kiev 2015 р. (310 гостьових номерів і 10 номерів класу *люкс*), який ознаменує вихід бренду Aloft на український ринок. Aloft задає нові стандарти сегмента готелів середнього класу, радикально змінює цю категорію, пропонуючи своїм гостям новий підхід до дизайну і теплий прийом за доступною ціною. Для кімнат цього бренду характерні високі стелі, великі вікна і дуже зручні

ліжка, просторі душові кабінні. Завдяки концепції «стиль за доступними цінами» Aloft, а це понад 75 готелів по всьому світу, здійснив прорив на ринку готельного бізнесу в містах від Балтімора до Пекіна, від Боготи до Брюсселя. Aloft Kiev стане третім готелем мережі Starwood в Україні після відкриття 2011 р. готелю Four Points by Sheraton у Запоріжжі і Bristol (готелю мережі The Luxury Collection) в Одесі, відкриття якого заплановано на 2014 р.; 2016 р. в Києві відкриють новий готель Sheraton [2].

Отже, на сучасному етапі готельний бізнес характеризується диверсифікованістю своєї діяльності та креативним підходом. Швидко розвиваються нові технології будівництва будівель, з'являються нові сегменти ринку, що задовольняють різноманітний попит туристів. У конкурентній боротьбі між готелями чималого значення набуває незвичайність й унікальність готельних закладів.

Важливою інновацією розвитку готельного господарства в Україні є поява міжнародних готельних операторів, які вважають туристський ринок України перспективним. Їхні готелі надають туристам послуги світового рівня. Подальший розвиток сектору розміщення значною мірою залежить від створення сприятливих умов щодо залучення інвестицій для будівництва нових і реконструкції старих будівель. Також необхідна розробка стратегії готельного господарства, у якій максимально враховуватимуть всі запити споживачів готельних послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналіз готельного бізнесу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://prohotelia.com.ua/2011/04/hotel-business-in-ukraine>.
2. Бренд Aloft виходить на український ринок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://prohotelia.com.ua/2013/08/aloft-kiev/>.
3. Буряк Т. В. Розвиток контрактного управління готельними мережами в Україні [Електронний ресурс] / Т. В. Буряк // Економіка. Управління. Інновації. – 2013. – №1(19). – Режим доступу : http://tourlib.net/statti_ukr/burak.htm.
4. Бути або не бути готельній індустрії в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.socmart.com.ua/news/ukraine/read/3693/>.
5. Гостиничная сеть Home Inns покупает Top Star [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.prohotel.ru/news-15445/0/>.
6. Готельний бізнес України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ambienteotel.com/gostinichnyiy-biznes-ukrainyi/>.
7. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
8. Кабінет міністрів України. Концепція Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.tourism.gov.ua/files/Zviazky_hromadsk/Proek_rozporядzhenny_130130.pdf.
9. Комфорт на нескольких метрах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.magazine.horeca.ru/N-05.2013/691/>.
10. Краткий обзор мирового гостиничного рынка и рынка мировых брендов. 2012 год (PRO) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://hoteladvisor.livejournal.com/16323.html>.

11. Круль Г. Я. Основы готельної справи : навч. посіб. / Г. Я. Круль. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 368 с.
12. Необычный эко-отель возле Днепропетровска [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://prohotelia.com.ua/2012/07/friend-house/>.
13. Новиков В. С. Инновации в туризме : учеб. пособие [для студ. высш. учеб. заведений] / В. С. Новиков. – М. : Академия, 2007. – 208 с.
14. Отели с лучшими панорамными видами [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://prohotelia.com.ua/2010/08/best-view/>.
15. Податкові пільги дорогим готельним номерам [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ambienteotel.com/nalogovyie-lgotyi-dorogim-gostinichnyim-nomeram/>.
16. Проблеми готельного господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://solncevorot.at.ua/publ/pr_i_prodvizhenie/problemy_gk/7-1-0-30.
17. Пуцентейло П. Р. Економіка й організація туристично-готельного підприємництва [Електронний ресурс] / П. Р. Пуцентейло. – Режим доступу : http://tourlib.net/books_ukr/pucentejlo14.htm.
18. Самые крупные гостиничные сети мира. Статистика и показатели [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://hoteladvisor.livejournal.com/13242.html>.
19. Самые необычные отели мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.tournavigator.ru/articles/article/samye-neobychnye-oteli-mira>.
20. Самые футуристические и фантастические отели мира, фото [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.orangesmile.com/destinations/afoto/most-futuristic-hotels.htm>.
21. Ernst & Young [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.ey.com/UA/uk/Industries/Real-Estate>.
22. Home Inns Closes Motel 168 Acquisition and Pre-Closing Home Inns Portfolio Surpasses 1,000 Hotels [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.prnewswire.com/news-releases/hoteladvisoroses-motel-168-acquisition-and-pre-closing-home-inns-portfolio-surpasses-1000-hotels-130839728.html>.

Стаття надійшла до редколегії 25.06.2013 р.

Прийнята до друку 28.07.2013 р.

INNOVATIONS IN HOTEL BUSINESS AT THE MODERN STAGE

Olena Iurchenko

*Karazin Kharkiv National University,
4, Svobosy Sq., Kharkiv, Ukraine, 61022,
e-mail: svetalros@mail.ru*

Innovations in development of hotel business at the modern stage are considered. The main hotel chains by countries are shown, the biggest hotel companies. New trends of hotel development are characterized. The features of hotel sector progress in Ukraine are revealed. Dynamics of hotel type enterprise, amount of hotel rooms and theirs area are shown. Problems of development of the hotel industry since the end of 20th century are considered. It is shown how hotel chains have

been changed due to Euro–2012 preparation. Innovations in taxation of hotels are characterized, which should bring investments for theirs development. It is defined that development of the hotel industry in Ukraine as far as in the world occurs based on greening, using new technique and equipment.

Key words: hotel, hotel business, hotel chains, international hotel operators.

ИННОВАЦИИ В ОТЕЛЬНОМ БИЗНЕСЕ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ

Елена Юрченко

*Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина,
пл. Свободы, 4, г. Харьков, Украина, 61022,
e-mail: svetalros@mail.ru*

Рассмотрены инновации в развитии отельного бизнеса на современном этапе. Показаны основные гостиничные сети по странам мира, крупнейшие отельные гиганты. Охарактеризованы новые направления в строительстве отелей. Выявлены особенности развития отельного хозяйства в Украине. Показана динамика предприятий отельного типа, количества номеров и их площади в стране. Рассмотрены проблемы развития отельного хозяйства с конца XX в. Показано, как менялась сеть отелей в связи с подготовкой к Евро–2012. Выявлены международные операторы, функционирующие в Украине. Охарактеризованы новшества в изменении налогообложения отелей, что привлечет инвестиции для их развития. Определено, что развитие отельного хозяйства как в Украине, так и в мире происходит с учетом экологизации, с использованием новой техники и оборудования.

Ключевые слова: отель, отельный бизнес, отельные сети, международные отельные операторы.